

Avdelning/Institution
Lena Sjöberg/los
Telefon
0520-22 30 00
e-post
registrator@hv.se

Datum
2021-09-29

Diarienummer
HV 2021/392

Utbildningsdepartementet
103 33 Stockholm

REMISSYTTRANDE

Betänkandet SOU 2021:33. En tioårig grundskola – Införandet av en ny årskurs 1 i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan och sameskolan

Sammanfattning

Högskolan Väst ställer sig över lag positiv till innehållet och de förslag som presenteras i betänkandet. Några innehållsliga delar önskar vi dock särskilt poängtera, framför allt i relation till implikationer för lärarutbildningen och kompetensutvecklingsinsatser för nuvarande förskollärare och lärare.

Generella synpunkter

Förskoleklassen förväntas genom förslaget få en större organisatorisk tydlighet, vilket är bra. Det är dock mycket viktigt att intentionerna vid skapandet av förskoleklassen bibehålls, det vill säga att det förskolepedagogiska arbets- och förhållningssättet blir tydligt i kommande årskurs ett, men även i de efterföljande årskurserna.

Nuvarande och blivande lärare mot årskurs 1 – 4 måste därför ha kunskaper och kompetenser för att kunna efterleva intentionerna. Det innebär också att läroplaner och timplaner måste ta hänsyn till denna intention, bland annat genom att estetiska ämnen, samt elevnära verksamheter som lek och lärande, får stor plats i skolverksamheten. En alltför stor och ensidig fokus på läs-, skriv- och matematikutveckling de första åren i skolan kommer inte att leda till positiva effekter för elevernas utveckling, mående och lärande eller deras skolprestationer på kort och lång sikt.

Kapitel 6

Högskolan Väst ställer sig bakom förslaget att förskollärare som arbetat i förskoleklassen ska få möjlighet att kompetensutveckla sig för att även fortsättningsvis arbeta i den nya grundskolans lågstadium. Vi vill här betona att de förskollärare som är utbildade enligt 2011 års

lärarutbildning också kan vara aktuella för kompetensutvecklingsinsatser och behörighetsgivande utbildningsinsatser. Denna utbildning har inkluderat arbete i förskoleklassen och det torde därför finnas förskollärare som ska ingå i kompetensutvecklingsinsatserna (6.3.4).

Avseende behörighetsutvecklande utbildning och kompetensutveckling vill vi betona följande:

- Det får inte bli en ensidig betoning på läs-, skriv- och matematikinnehåll i insatserna för de lärare som ska bli behöriga i de framtida årskurserna 1 – 4. Här bör även innehåll från övriga ämnen ingå inom insatserna (6.4.1). Vi vill betona att nuvarande förskollärarutbildning innehåller grundläggande läs-, skriv- och matematiklärande. De 30 hp som föreslås för behörighetsgivande studier skulle kunna fördelas med ett bredare ämnesdidaktiskt perspektiv, alternativt utökas för en mer allsidig ämnesdidaktisk kompetens. Här är det också viktigt att estetiska ämnen, färdigheter och läroprocesser ges stort utrymme.
- Det är viktigt att så många lärare som möjligt får behörighet för hela det nya lågstadiet, årskurs 1 – 4. Detta är viktigt både utifrån ett elev- och ett resursplaneringsperspektiv. Det är därför viktigt att det skapas möjligheter för kompetensutvecklande och behörighetsgivande utbildningar för denna kategori lärare. Här krävs ett nära samarbete mellan Skolverket och de lärosäten som ger lärarutbildning.
- Högskolan ställer sig bakom förslaget om ett förskolepedagogiskt lyft för nuvarande grundlärare som inte har förskolepedagogisk kompetens. Det är viktigt att lärosätenas kompetens tas tillvara även i detta arbete.

Kapitel 7 och 8

Utredningen nämner inte särskilt mycket om de konsekvenser förslaget får för lärarutbildningen. Vår bedömning är att söktryck och dimensionering av lärarutbildningen (inklusive behov av lärarresurser) med största sannolikhet kommer att påverkas av förslaget. Som ovan beskrivits har Förskolläraryrket också utbildat till arbete i förskoleklassen. Dessa förändringar måste tas hänsyn till för lärosätena som ger lärarutbildning (8.8.6).

Förslaget kommer dessutom påverka utformningen av nuvarande Förskolläraryrket och Grundlärarutbildning F – 3, såväl avseende innehåll inom ämneskurser (HFU) som innehåll och organisering av VFU, inklusive övningsskolearbetet. Idag gör studenter på Förskolläraryrket VFU även i förskoleklass och förskoleklassen ingår i övningsskoleområden för Förskolläraryrket. Det behövs därför tid att förändra och lärarutbildningarna. Ikraftträdandet av förändringen måste ta dessa hänsyn så att lärarutbildningen har tid att ställa om och därmed skapa så goda förutsättningar som möjligt för de blivande förskollärarna och grundlärarna för årskurs 1 – 4. Här behöver också förslaget om ikraftträdande ta hänsyn till de ledtider som gäller för information om programmen och antagning till högskolestudier.